2014. március 3., hétfő • LXXII. évfolyam • 52. szám, 20 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

A pedagógusok túlóraszabályai miatt elmaradnak a nyár elején a táborok

- Sokszor nem lehet tudni, miért felel az állam, és miért az önkormányzat.
- Lelkesedésből nem foglalkozhat tanár a gyerekekkel. **Magyarország →8**

FŐNIXKÉNT TÁMAD FEL A SÓLYOM AIRWAYS?

Gazdaság →9

Ukrán válság Világszerte tiltakoztak a krími agresszió ellen

Benyomultak az oroszok

Putyin állj! – a Majdanon tüntet a kijevi tömeg FOTÓ: MTI/EPA – SZERHÍJ DOLZSENKO

Munkatársunktól

Közvetlen háborús veszély alakult ki a Krím félszigeten, miután *Vlagyimir Putyin* orosz elnök szombaton felhatalmazást kért és kapott a moszkvai parlament felsőházától arra, hogy az ukrajnai „társadalmi-politikai helyzet normalizálásáig” bevethesse az orosz fegyveres erőket a szomszédos országban. Bár a bő egy héttel ezelőtti kijevi hatalomváltás óta nem érkeztek olyan hírek, amelyek oroszok elleni akciókról szóltak volna, az államfő arra hivatkozott, hogy az ottani rendkívüli állapotok miatt orosz állampolgárok, köztük a Krímben állomásozó fekete-tengeri flotta tagjainak élete kerülhet veszélybe Ukrajnában. Moszkvában jelezték, hogy a felsőházi határozat nem jelent feltétlenül beavatkozást, csak ennek lehetőségét teremti meg.

A krími beszámolókból viszont az derül ki, hogy gyakorlatilag már orosz fegyveresek ellenőrzik az Ukrajnán belül autonóm köztársasági státuszt élvező kétmilliós, orosz többségű régiót. Az ukrán hadsereg és a flotta több bázisát orosz egységek vették blokád alá, az ott állomásozó katonák lefegyverezésére is kísérletet tettek. A krími kormány új, a múlt csütörtökön a parlament fegyveresek által megszállt épületében megválasztott elnöke, *Szergej Akszjonov* azt közölte, hogy a félszigeten szolgáló ukrán katonák tömegével biztosítják támogatásukról őt és az autonóm köztársaság oroszbarát vezetőségét.

A moszkvai sajtóban annak is híre ment, hogy átállt az oroszok oldalára az ukrán hadiflotta vezérhajója. Kijevben tagadják ugyan ezeket az értesüléseket, de figyelemre méltó, hogy alig egy nappal a kinevezése után már le is váltották az ukrán haditengerészet új parancsnokát, *Gyenyisz Berezovszkij* ellentengernagyot, sőt az ügyészség eljárást is indított ellene. A kijevi vezetők szerint az alkotmányellenesen krími miniszterelnökké választott Akszjonov ugyanis tegnap bejelentette a régió önálló hadiflottájának létrehozását, Berezovszkijt nevezte ki annak parancsnokává, ő pedig a Krím népére esküdött fel.

Azonosító jelzés nélküli egyenruhát viselő fegyveresek már a múlt hét végén megjelentek a krími fővárosban, Szimferopolban és a fekete-tengeri flottának is otthont adó Szevasztopolban, de akkor még nem volt egyértelmű, hogy az új kijevi kormányzatnak ellenálló, helyi önvédelmi egységekhez vagy külső erőkhöz tartoznak-e. Az Orosz Egység nevű pártot is vezető Akszjonov – aki maga kért segítséget Putyintól „a béke és a nyugalom biztosításához” – elismerte, hogy vannak orosz katonák a félszigeten. *Arszenyij Jacenyuk* ukrán kormányfő szerint számuk hatezerre tehető, bár az nem egyértelmű, hogy az eleve ott állomásozó flottán kívül milyen egységek érkeztek még oda.

Kijevben vasárnap összeült a parlament, s a rada felszólította Putyint, hogy ne vessen be orosz katonákat Ukrajnában, a fekete-tengeri flotta egységeit pedig vezényeljék vissza a támaszpontjukra. *Olekszandr Turcsinov* ideiglenes elnök „agressziókísérletnek” nevezte a történteket, és elmondta, hogy kapcsolatba akart lépni az orosz vezetőkkel, de sem Putyinnal, sem *Dmitrij Medvegyev* miniszterelnökkel nem tudott beszélni. Így az állami duma elnökénél, *Szergej Nariskinnél* tiltakozott.

A hadsereget és a flottát teljes készültségbe helyezték, és elrendelték a tartalékosok, azaz a 40 évesnél fiatalabb férfiak mozgósítását is. Kijev egyszersmind külföldi segítséget kért, egyebek közt az ENSZ-től, a NATO-tól, az EU-tól és az ország biztonságát garantálni hivatott 1994-es budapesti memorandum nyugati aláíró államaitól, az USA-tól, valamint Nagy-Britanniától. Még szombaton *Barack Obama* amerikai elnök másfél órás telefonbeszélgetést folytatott Putyinnal, aki a hivatalos moszkvai álláspontot megismételve azt mondta neki, hogy Ukrajnában szélsőségesek fenyegetik az oroszokat.

A Krímben lapzártánkkor feszült volt a helyzet, és megfigyelők attól tartanak, hogy ez átterjed az ugyancsak jórészt orosz ajkúak lakta keleti országrészbe is. E térség több városában rendeztek a hét végén megmozdulásokat az új kijevi kormányzat ellen, számos más ukrajnai településen viszont az orosz beavatkozás miatt tiltakoztak. Moszkvában két demonstráció is volt: az egyiken a parlamenti felsőház döntését támogatók vettek részt – a hivatalos adatok szerint húszezren –, míg a másikon a beavatkozás ellenzői, akik közül több mint 360-at előállítottak a rendőrök.

Az orosz beavatkozás ellen világszerte rendeztek tiltakozó megmozdulásokat, így Budapesten is az orosz nagykövetség előtt. **Az ügy →4–5–6**

ÖTÖDIK HASÁB

Falta

A történelemnek nincs vége, ahogy azt Francis Fukuyama állította a hidegháború végeztével. Európában éppen jó úton vagyunk minimum egy újabb kisebb hidegháború felé. Legalábbis ami Ukrajnában, pontosabban a Krímben történik, az tartós szembenállást jósol a Nyugat és Oroszország között. Vlagyimir Putyin ököljoggal vette zálogba az orosz stratégiai érdekek szempontjából kulcsfontosságú félszigetet. Egy pillanatig sem érdekli, hogy a szocsi téli olimpia kapcsán jelentős ráncfelvarráson átesett Oroszország-kép szétporlik. Putyinnak a kelet-ukrajnai orosz lakosság védelme mellett az kell, amit Moszkva – rendszerfüggetlenül – 230 éve a magáénak tud. Haditengerészeti bázis a Fekete-tengeren és kijárat délre, a mediterrán térségre.

A Nyugat az ukrajnai történéseket tehetetlenül szemléli. A NATO nem fog csapatokat küldeni Ukrajna védelmére. Az Európai Unió megosztott, Oroszország túl fontos partner, túl nagy piac, túl sok energiahordozót szállít ahhoz, hogy egy csapásra páriának tekintsék. Az új kijevi vezetés alapvetően tehetetlen a sokszoros orosz túlerővel szemben. Száz évvel az első világháború kitörése után valószínűleg nem lesz újabb nagy világégés. Fellélegezni azonban nincs okunk, Moszkva brutális módon mutatta meg, hogyan érvényesíti érdekeit, amihez – tegyük hozzá – az új kijevi hatalom lépései remek ürügyet szolgáltattak.

A szörnyű huszadik század 1914-ben, az első világháborúval kezdődött. Annak lezárása csak egy még pusztítóbb háborút hozott az emberiség történetében. A második világháborút követő, éppen a Krímben, Jaltán megszületett világrendet az 1989-es változások írták át. Putyin azonban minden erejével kapaszkodik a maga Jaltájába. *(A szerk.)*

Vélemény

Nem, mert nem

Nem bírják megállni, hogy bírósági ítéleteket minősítgessenek – állapítja meg Ónody-Molnár Dóra. **→11**

Szabadságarc

Könyvégetéssel nem érdemes kultúrharcot nyerni – mondja Pető Péter. **→11**

A rendőrség újra nyomoz a Balla Irma elleni gyilkosság ügyében

Az áldozat fia, Schönstein Sándor húszmillió forintos kártérítést kér az államtól, mert hat évig őt gyanúsították édesanyja megölésével, de jogerősen felmentették a vádak alól. **→8**

Ezernél is több képviselőjelölt indul áprilisban a választáson

Ma zárul az aláírásgyűjtés, Nógrádban körzetenként átlagosan 18, Baranyában pedig 17 képviselő közül kell majd kiválasztaniuk a legalkalmasabbat a választóknak. **→7**

OBAMÁNAK PREZENTÁLTAK

Barack Obama a Fehér Házban fogadta a 2008-ban alakult magyar szoftverfejlesztő cég, a Prezi társalapító-vezérigazgatóját, Árvai Pétert. A cég ingyenes szoftvercsomagokkal támogatja a hátrányos helyzetű iskolákat a ConnectED nevű programban. **→9**

FOTÓ: MTI/FEHÉR HÁZ – PETE SOUZA

9 770237 377015 14052